

ประดิษฐ์ผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

พิมพ์ครั้งที่ ทัพนันตฤณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2552

ถิ่นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE EFFECTIVENESS OF DUAL VOCATIONAL TRAINING
SYSTEM OF VOCATIONAL INSTITUTIONS IN
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE**

PIMONSIN THABNANTAKUL

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2009**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ประสีทชิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา

สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย นายพิมลศิลป์ ทัพนันตกุล

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Vee ..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิราก)

คง ..... กรรมการ

(ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์)

คณะกรรมการสอบ

ส. ..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระบุษ ชาตภากัญจน์)

Vee ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิราก)

คง ..... กรรมการ

(ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์)

N. M ..... กรรมการ

(นายกรีฑา วีระพงษ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

อ. พิม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญช์พร สถิตย์ภาณุกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์อัมพลด ศิริพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 13 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ประสิทธิผลของการจัดการชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา
	สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นายพิมโนศิลป์ ทพนันดกุล
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรากล
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบระดับประสิทธิผล การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา ในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน เจ้าของ/ผู้จัดการ และครูฝึก ในสถานศึกษาและสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษาเจ้าของ/ผู้จัดการสถานประกอบการ และครูฝึกในสถานประกอบการที่เข้าร่วม การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา จำนวน 296 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

- ระดับประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา ในสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
- ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของเจ้าของ/ผู้จัดการ และครูฝึกในสถานประกอบการ มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน
- ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ สถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา ระหว่างประเภทวิชาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

The Title	The Effectiveness of Dual Vocational Training System of Vocational Institutions in Nakhon Si Thammarat Province
The Author	Mr. Pimonsin Thabnantakul
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr. Veeravan Jongjit Sirijirakal
Thesis Advisor	Dr. Surapong Uasiripornrit

The research was aimed at studying and comparing the level of the effectiveness of dual vocational training system in the opinion of the administrators and teachers in vocational institutions, managers and trainers in the workshops. The research samples included 296 administrators and teachers in vocational institutions, managers and trainers in the workshops of dual vocational training system. The data collection instruments were questionnaires. The statistics utilized in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research findings were as follow:

1. As a whole, the level of the effectiveness of dual vocational training system were at a high level.
2. As a whole, the comparison of the effectiveness of dual vocational training system in the opinion of the administrators and teachers in vocational institutions were not different.
3. As a whole, the comparison of the effectiveness of dual vocational training system in the opinion of the managers and trainers in the workshops were not different.
4. As a whole, the comparison of the effectiveness of dual vocational training system between vocational institutions and workshops were statistically significant different at the 0.05 level.
5. As a whole, the comparison of the effectiveness of dual vocational training system between commercial industry and tourism industry were statistically significant different at the 0.05 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ ต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ในความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกล ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพฤทธิ์ กรรมการที่ปรึกษา ที่เคยดูแลเอาใจใส่ ให้กำปรึกษาและแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี่เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ นายสุนันท์ เพชรมณี นายภักดี ธุระเจน นายสุรศักดิ์ รอดสุวรรณน้อย นายวิทยา ศศิธร และ ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจแก้ไข ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และสถานประกอบการที่จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริงเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณฝ่ายประสานงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่กรุณาอำนวยความสะดวก ขอขอบคุณเพื่อนสมาชิกในห้องสาขาวิชาบริหารการศึกษา รุ่น 9/2550 ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ รวมทั้งขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และสมาชิกครอบครัวของข้าพเจ้าที่เคยส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจจนทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

พิมพ์กิตติ์ พันธ์ตฤณ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๒
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง	๔
สารบัญภาพ	๕
บทที่	
1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
กรอบแนวคิดในการวิจัย	๕
สมมติฐานของการวิจัย	๘
ขอบเขตของการวิจัย	๘
นิยามศัพท์เฉพาะ	๑๐
ประโยชน์ของการวิจัย	๑๓
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๔
พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๕
การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	๒๐
การจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖)	๓๔
ประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	๓๗
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๑
3 วิธีดำเนินการวิจัย	๕๔
ประชากร	๕๔
กลุ่มตัวอย่าง	๕๕

บทที่

หน้า	
เครื่องมือรวบรวมข้อมูล	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	105
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	115
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	117
ภาคผนวก ค หนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัย	123
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	131
ประวัติผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	ประชากรในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา.....	55
2	กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา	56
3	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน	63
5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิต โดยรวม.....	64
6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิต จำแนกเป็นรายข้อ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ.....	65
7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิต จำแนกเป็นรายข้อ ตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน	66
8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิต จำแนกเป็นรายข้อ ตามความคิดเห็น ของเจ้าของ / ผู้จัดการ ในสถานประกอบการ	67
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิต จำแนกเป็นรายข้อ ตามความคิดเห็น ของครูฝึกในสถานประกอบการ	68
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจ โดยรวม.....	69
11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจ จำแนกเป็นรายข้อ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา	70

ตารางที่

หน้า

12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจจำแนกเป็นรายข้อ ^{ตามความคิดเห็นของครุภู่สอน}	71.
13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจจำแนกเป็นรายข้อ ^{ตามความคิดเห็นของเจ้าของ / ผู้จัดการ ในสถานประกอบการ}	72
14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจจำแนกเป็นรายข้อ ^{ตามความคิดเห็นของครุภู่ฝึกในสถานประกอบการ}	73
15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับตัว โดยรวม	74
16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับตัว จำแนกเป็นรายข้อ ^{ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา}	75
17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับตัว จำแนกเป็นรายข้อ ^{ตามความคิดเห็นของครุภู่สอน}	76
18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับตัว จำแนกเป็นรายข้อ ^{ตามความคิดเห็นของเจ้าของ / ผู้จัดการ ในสถานประกอบการ}	77
19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับตัว จำแนกเป็นรายข้อ ^{ตามความคิดเห็นของครุภู่ฝึกในสถานประกอบการ}	78
20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านการใช้ทรัพยากร โดยรวม	79
21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านการใช้ทรัพยากร จำแนกเป็นรายข้อ ^{ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา}	80

ตารางที่	หน้า
22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านการใช้ทรัพยากร จำแนกเป็นรายข้อ ^{.....}	81
23 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านการใช้ทรัพยากร จำแนกเป็นรายข้อ ^{.....} ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน	82
24 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านการใช้ทรัพยากรจำแนกเป็นรายข้อ ^{.....} ตามความคิดเห็นของครูฝึกในสถานประกอบการ	83
25 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ โดยรวม	84
26 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา	85
27 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน	86
28 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ ตามความคิดเห็นของเจ้าของ / ผู้จัดการ ในสถานประกอบการ	87
29 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาของสถานศึกษา ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ ตามความคิดเห็นของครูฝึกในสถานประกอบการ	88
30 แสดงการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา	89
31 แสดงการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา ระหว่าง เจ้าของ/ผู้จัดการ ในสถานประกอบการและครูฝึก ในสถานประกอบการ	90

หน้า

ตารางที่

32 แสดงการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ	91
33 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเป็นเบนนาตรฐานของประสิทธิผลของการจัด อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง ที่จำแนกตาม ประเภทวิชา	92
34 แสดงการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา ระหว่างประเภทวิชาอุดสาหกรรม พานิชกรรม และอุดสาหกรรมการท่องเที่ยว	92
35 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตัวบivariate ของเชฟเพ็ จำแนกตามประเภทวิชา	93

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 การเกิดความพึงพอใจของบุคคล	46